السنّة النبوية وعلومها
www.sunnah.global

إِذَا صَلَّيْتُمْ فَأَقِيمُوا صُفُوفَكُمْ، ثُمَّ لِيَؤُمَّكُمْ أَحَدُكُمْ فَإِذَا كَبَّرَ فَكَبِّرُوا

له حطان بن عبدالله الرقاشي څخه روايت دی وايي چې: ما له ابو موسى الأشعري رضی الله عنه سره لمونځ وکړ، نو کله چې قعدې ته ورسېده له خلکو څخه يو سړی وويل: لمونځ له نيک□ او زکات سره يو ځای ذکر شو، هغه وويل:نو کله چې ابو موسی لمونځ پای ته ورساوه او سلام يې وګرځاوه مخ يې راوګرځاوه او ويې ويیل: په تاسو کې چا دا او دا خبرې وکړې؟ وايي: خلک چپ شول، بيا يې وويل: په تاسو کې چا دا او دا خبرې وکړې؟ نو خلک چپ شول، ويې وييل: اې حطانه! کيدای شي تا به کړي وي؟ هغه وويل: ما ندي کړي، او يقينا زه ووېرېدم چې ته به پرې ما ورټې، نو له خلکو څخه يو سړي وويل: ما وکړې او ما پرې له خير پرته بله اراده نه درلوده، نو ابو موسى وويل: آيا تاسو نه پوهيږئ چې په خپلو لمونځونو کې څه ووايئ؟ يقينا چې رسول الله صلى الله عليه وسلم مونږ ته خطبه راکړه، نو مونږ ته يې زمونږ سنتونه بيان کړل او مونږ ته يې زمونږ لمونځ راوښود، ويې وييل: «إِذَا صَلَّيْتُمْ فَأَقِيمُوا صُفُوفَكُمْ، ثُمَّ لِيَؤُمَّكُمْ أَحَدُكُمْ فَإِذَا كَبَّرَ فَكَبِّرُوا، وَإِذْ قَالَ: {غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلا الضَّالِّينَ} [الفاتحة: 7]، فَقُولُوا: آمِينَ، يُجِبْكُمُ اللهُ، فَإِذَا كَبَّرَ وَرَكَعَ فَكَبِّرُوا وَارْكَعُوا، فَإِنَّ الْإِمَامَ يَرْكَعُ قَبْلَكُمْ، وَيَرْفَعُ قَبْلَكُمْ»، فَقَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «فَتِلْكَ بِتِلْكَ، وَإِذَا قَالَ: سَمِعَ اللهُ لِمَنْ حَمِدَهُ، فَقُولُوا: اللَّهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ، يَسْمَعِ اللهُ لَكُمْ، فَإِنَّ اللهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى قَالَ عَلَى لِسَانِ نَبِيِّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: سَمِعَ اللهُ لِمَنْ حَمِدَهُ، وَإِذَا كَبَّرَ وَسَجَدَ فَكَبِّرُوا وَاسْجُدُوا، فَإِنَّ الْإِمَامَ يَسْجُدُ قَبْلَكُمْ وَيَرْفَعُ قَبْلَكُمْ»، فَقَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «فَتِلْكَ بِتِلْكَ، وَإِذَا كَانَ عِنْدَ الْقَعْدَةِ فَلْيَكُنْ مِنْ أَوَّلِ قَوْلِ أَحَدِكُمُ: التَّحِيَّاتُ الطَّيِّبَاتُ الصَّلَوَاتُ لِلهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ». «کله چې تاسې لمونځ کوئ، نو خپل صفونه برابر کړئ، بيا دې ستاسو څخه يو ستاسو امامت وکړي، نو کله يې چې تکبير ووايه، تاسو هم تکبير ووايئ ، او کله يې چې: {غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلا الضَّالِّينَ} [الفاتحة: 7]، وويل: نو تاسو آمين ووايئ، ستاسو دعا به الله قبوله کړي، نو کله يې چې تکبير ووايه او رکوع يې وکړه، تاسو هم تکبير ووايئ او رکوع وکړئ، يقينا چې امام ستاسو څخه مخکې رکوع کوي، او ستاسو څخه مخکې راپورته کيږي»، نو رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل: « دا په هغې سره - جبران- شو (يعنې رکوع ته د وروسته تللو نقصان له رکوع څخه په وروسته پورته کېدلو سره جبران شو) او کله چې ووايي: سمع الله لمن حمده، تاسو ووايئ: اللَّهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ، نو ستاسو څخه به يې الله واوري، يقينا چې الله تعالى د خپل رسول صلى الله عليه وسلم په ژبه ويلي دي: سمع الله لمن حمده، يعنې الله د هغه چا وينا واورېده چې د هغه ستاينه يې وکړه، او کله يې چې تکبير وکړ او سجده يې وکړه، نو تاسو هم تکبير ووايئ او سجده وکړئ، بيشکه چې امام ستاسو څخه مخکې سجده کوي او ستاسو څخه مخکې له سجدې څخه پورته کيږي»، نو رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل: «دا په هغې سره -جبران شو - او کله چې قعدې ته لاړ نو ستاسو څخه د يو تن لومړ□ وينا دې دا وي: التَّحِيَّاتُ الطَّيِّبَاتُ الصَّلَوَاتُ لِلهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ». ثنا، ستاينې او پاکي الله لره دي، اې نبي ! پرتا دې سلام، د الله رحمت او برکتونه وي، پر مونږ او د الله پر نيکو بندګانو دې سلام وي، شاهدي ورکوم چې بې له الله پرته بل معبود نشته او شاهدي ورکوم چې محمد صلى الله عليه وسلم د الله بنده او رسول دی.

[صحيح] [مسلم روايت کړی دی]

صحابي ابو موسى الأشعرى رضي الله عنه لمونځ وکړ، نو کله چې هغه قعدې ته ورسېده چې تشهد پکې دی، نو شاته يې له لمونځ کوونکو څخه يو سړي وويل: په قرآن کې لمونځ د نيک□ او زکات سره يو ځای ياد شوی دی، نو کله چې ابو موسی رضي الله عنه له لمانځه څخه فارغ شو مقتديانو ته يې مخ وروګرځاوه، نو پوښتنه يې ترې وکړه، په تاسو

کې چا دا وینا وکړه چې : په قرآن کې لمونځ د نیک او زکات سره یو ځای یاد شوی دی؟! نو خلک چپ شول، او
لدوی څخه هېچا خبرې ونه کړې، نو یو ځل بیا یې ترې پوښتنه تکرار کړه، کله چې هېچا ځواب ورنکړ، ابو موسی
رضي الله عنه وویل: اې حطانه! کېدی شي تا به ویلي وي! د هغه د جرأت له امله او دا چې هغه ته نږدې و او له هغه
سره یې اړیکه وه، او دا چې د هغه تور پورې کول یې نه زورول، او د دې لپاره چې د دې کار اصلي تر سره کوونکی
اقرار کولو ته اړ باسي، نو حطان انکار وکړ او ویې ویل: یقینا زه ووېرېدم چې ته به پرې ما ورټې پدې ګمان چې ما
به ویلي وي؛ همدا و چې یو سړي وویل: ما دا خبره کړې ده، او له خیر پرته مې بله اراده نه درلوده، نو ابو موسی
هغه سړي ته د ښوونې په موخه وویل: آیا تاسو نه پوهیږئ چې په خپلو لمونځونو کې څه ووایئ؟! دا یې په هغه د رد
په موخه وویل: بیا ابو موسی خبر ورکړ چې رسول الله صلی الله علیه وسلم یو ځل هغوی ته خطبه ورکړه، نو هغوی
ته یې د هغوی شریعت بیان کړ، او لمونځ یې وروښوده، نو رسول الله صلی الله علیه وسلم وویل: کله مو چې لمونځ
کاوه نو صفونه ودروئ او پکې برابر شئ، بیا دې ستاسو څخه یو امامت وکړي، نو کله چې امام تحریمه تکبیر وکړ،
تاسو هم د هغه په څېر تکبیر وکړئ او کله یې چې فاتحه ولوستله او {غیر المغضوب علیهم ولا الضالین} [الفاتحة:
7]، ته ورسېده، نو تاسو آمین ووایئ؛ کله مو چې دا کار وکړ الله تعالی به ستاسو دعا قبوله کړي، کله یې چې تکبیر
وکړ او رکوع یې وکړه، نو تاسو هم تکبیر ووایئ او رکوع وکړئ؛ یقینا چې امام ستاسو څخه مخکې رکوع کوي او
ستاسو څخه مخکې له رکوع نه پورته کیږي، نو مه ترې مخکې کیږئ؛ ځکه هغه لحظه چې امام پکې ستاسو څخه
مخکې رکوع ته تللی او تاسو پکې وروسته پاتې کیږئ، بېرته پدې سره جبرانیږي چې ستاسو څخه مخکې سر پورته
کوي او تاسو ترې وروسته پاتې کیږئ، نو دا کمبود په هغې سره جبرانیږي، او د هغه د رکوع په اندازه ستاسو رکوع
هم کیږي، او کله چې امام: سمع الله لمن حمده ووایي: نو تاسو ووایئ: اللهم ربنا لك الحمد، یعنې اې الله زمونږه
ربه! تالره ستاینه ده، کله چې لمونځ کوونکو دا وویل بېشکه چې الله پاک یې دعا او وینا اوري، یقینا چې الله پاک د
خپل پیغمبر صلی الله علیه وسلم په ژبه ویلي: سمع الله لمن حمده، یعنې الله د هغه چا وینا واورېده چې د هغه
ستاینه یې وکړه، بیا چې کله امام تکبیر ووایه او سجده یې وکړه، نو پر مقتدیانو تکبیر ویل او سجده کول دي، یقینا
چې امام له دوی څخه مخکې سجده کوي، او له هغوی څخه مخکې له سجدې نه پورته کیږي، نو دا په هغې سره
جبرانیږي، او د دوی د سجدې اندازه هم د امام د سجدې په اندازه کیږي، او کله چې د تشهد قعدې ته ورسیږي نو د
لمونځ کوونکو لومړ وینا باید دا وي: "التحیات الطیبات الصلوات لله" نو بادشاهي، بقاء او لویې یوازې الله تعالی لره
ښایي، او همدا رنګه ټول پنځه وخته لمونځونه "السلام علیك أیها النبي ورحمة الله وبركاته، السلام علینا وعلى عباد
الله الصالحین"، نو له الله تعالی څخه د هر عیب، آفت، نقصان او فساد څخه سلامتیا وغواړئ؛ او خپل رسول صلی
الله علیه وسلم په سلام وییلو سره ځانګړی کوو، بیا د الله تعالی په نیکو بندګانو سلام وایو؛ هغوی چې د الله تعالی او
د بندګانو واجب حقونه یې ادا کړي دي، بیا ګواهي ورکوو چې له الله پرته په حقه بل معبود نشته، او ګواهي ورکوو
پدې چې محمد د الله بنده او رسول دی.

https://sunnah.global/hadeeth/ps/show/65097